

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L 1.750
Letna naročnina L 3.500
Letna inozemstvo L 4.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 8 (1190)

Gorica - četrtek, 24. februarja 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

V službi istrskega ljudstva

Škof dr. Jurij Dobrila je bil član istrskega deželnega zbora in sicer najprej kot škof poreški in potem kot škof tržaško-koprski. Poreški, krški in tržaški škofi so bili stalni člani istrskega deželnega zbora. Bili so tako imenovani »virišisti«.

BOREC ZA UVELJAVITEV NAŠEGA JEZIKA

V deželnem zboru se je Dobrila vztrajno boril za pravice hrvaškega in slovenskega naroda, posebno za naš narodni jezik.

Hrvatski zastopnik župnik Matija Jurinac je predlagal v deželnem zboru, da se zapisniki pišejo tudi v hrvaškem jeziku. Škof Dobrila je predlog odločno podprl z jasnimi in energičnimi načelnimi govorom. Naj podamo glavne misli tega znamenitega govora:

»Podpiram predlog g. Jurinaca. Jaz sem v svojem položaju pastir Italijanov, toda tudi Slovanov. Nobeden mi ne bo dokazal kake stvari, s katero bi bil krivico storil Italijanskemu elementu. Toda z druge strani moram skrbeti tudi za dobro Slovanov. 1200 let so Slovani že v Istri. Preteklo je dvanajst stoletij in ostali so Slovani. To dokazuje, kako je težko spremeniti njihovo narodnost in njihov jezik. Treba je vzgajati tudi Slované, kakor je poskrbljeno za vzgojo Italijanov. Skušnja je dokazala, da je mogoče to storiti samo z uporabo svojega lastnega jezika, toda nikdar s posredovanjem drugega jezika. Treba je torej vzgajati Slované v slovenskem jeziku. Ape-liram na čustvo pravičnosti italijanskega elementa. Slovanski narod spi, toda kdor spi, ni umrl. Prosim zato, da ste pravični in da sprejmete Jurinčev predlog.«

Toda vsi italijanski zastopniki so odbili Jurinčev predlog, da se zapisniki pišejo tudi v hrvaškem jeziku.

Dobrila je v deželnem zboru postavil tudi celo vrsto predlogov za pospeševanje gospodarstva. Pa so italijanski predstavniki odbijali njegove predloge, če se niso strinjali z njihovimi nacionalističnimi cilji.

Kakšne razmere so vladale v Istri takrat glede našega jezika, se vidi na primer iz dejstva, da je bil na sodišču v Rovinju za tolmača našega jezika neki navaden sodar.

V DUNAJSKEM PARLAMENTU

Dobrila je bil istrski državni poslanec v dunajskem parlamentu in sicer od 8. novembra 1861 do 1867. V parlamentu je štirikrat govoril. Naglašal je, da morajo uradniki znati jezik naroda, kateremu služijo. Nasprotniki Slovanov so v parlamentu celo napadali slovanske narode avstrijske monarhije. Dobrila jim je odločno odgovarjal, da so vsi narodi v državi po členu 19 ustave enakopravni in da imajo ne samo dolžnosti, ampak tudi svoje narodne pravice.

Dobrila je na Dunaju posebno sodeloval s Čehi, katerim so Nemci tudi kratili narodne pravice kakor Italijani Hrvatim in Slovencem v Istri.

USTANOVITELJ »NAŠE SLOGE«

V Istri ni bilo nobenega političnega, gospodarskega in poučnega lista, ki bi naše ljudi obveščal o dnevnih dogodkih ter o političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih. Dobrila je pisal iz Poreča dr. Janu Bleiweis v Ljubljano in ga prosil za nasvet, kaj naj stori za pouk ljudstva. Dr. Bleiweis mu je odgovoril, da je za ljudstvo potreben poljudni list. Leta 1869 je začela izhajati v Trstu za Slovence »Jadranska Zarja«, politični, poučni in zabavni list.

Dobrila je pisal tržaškemu škofu Legatu o listu, ki bi ga bilo treba ustanoviti tudi za Hrvate. Legat mu je odgovoril, da bi mu to bilo zelo ljubo. Legat je končal nemško gimnazijo v Pazinu in tudi kot škof v Trstu je dobro poznal istrske razmere. Tako je Dobrila ustanovil »Našo Slogo«, list poučnega, gospodarskega in političnega značaja.

Prva številka »Naše Sloge« je izšla 11. junija 1870. Uredništvo in upravo je prevzel Anton Karabaić, z otoka Krka, a takrat duhovnik v Trstu. List je izhajal dvakrat mesečno.

Nasprotniki so trdili, da v Istri ni hrvaškega jezika. Njim je Dobrila ponosno odgovarjal: »V Trstu je list »Naša Sloga«, ki se čita od Jadranskega morja do Pešte, od Soče do Balkana, od Drave in Donave do Egejskega morja.«

»Naša Sloga« je 45 let, to je do leta 1915 vodila borbo za obstoj in razvoj hrvaškega naroda v Istri prav po zaslugi ustanovitelja škofa Dobrile.

»Naša Sloga« je častno izvršila svojo plemenito nalogo, da širi vsestransko izobrazbo med našim ljudstvom. A »tko narodno izobraženje promiče, neka zna, da je desnica roka providnosti božje« (V. »Naša Sloga«, leto I., št. 1., 1. junija 1970).

Njeno geslo na naslovni strani je bilo: »Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.«

LJUDSKI VODITELJ

Dobrila je bil v stalnem stiku z našim ljudstvom. Dobro je poznal njegove potrebe.

Narod v Istri je bil zanemarjen in zato malo izobražen. Zato je bila prva skrb Dobrila, da mu preskrbi resnično izobrazbo. Širil je med ljudmi knjige »Društva sv. Jeronima« v Zagrebu. Bil je poverjenik tega društva za svojo škofijo.

Istrskemu kmetu je bilo zelo všeč, da škof govori z njim v njegovem jeziku. Stolejta so bili skoraj vsi škofi v Poreču tujci, ki niso znali našega jezika.

V vasi Sanvinčenti ga je obiskal neki starček kmet. Dobrila ga je vprašal, kaj želi. Starček ni nič odgovoril. Samo ponavljal je: »Sinko, ti govoriš kakor mi!« Starček se je hotel samo prepričati, ali škof res govori hrvaški jezik.

Prof. Vekoslav Spincić je o Dobrili pisal, »da neprenehoma snuje in dela, kako bi narodu pomagale. Nato izčrpno omenja Dobrileve zasluge za naš narod in pravi: »On (Dobrila) zbira zanj mladiče, izdaja molitvenike, popravlja in zida cerkve, pospešuje osnovni pouk, vzdržuje dijake, vzdržuje sklade za njihovo vzgojo, ustanovi in podpira poučni list za ljudstvo, daje pobudo tudi drugim, da delujejo po teh smernicah. Na visokem in najvišjem mestu se z vsem žarom zavzema, da bi se njegov narod dvignil iz bede, ki ga stiska. Dela to tudi v zakonodajnih telesih, katerih član je ali ker je bil izvoljen.«

VZOR TUDI NAM

Dobrila mora biti tudi nam vzor v skrbi za naš narod v zamejstvu.

V njegovem času je bilo malo ljudskih šol. Nismo imeli nobene srednje šole. Uradniki niso znali našega jezika. Sodniki so morali uporabljati tolmače, ki so slabo znali naš jezik. Oblasti so pošiljale našim ljudem obvestila in spise v italijanskem ali nemškem jeziku.

Da bi se ustvarilo naše razumništvo, je Dobrila podpiral naše dijake. Pošiljal jih

(nadaljevanje na 2. strani)

Nixonovo zgodovinsko potovanje

Nixon in njegova žena tik pred odhodom iz Bele hiše v Washingtonu

Od zaključka druge svetovne vojne do zadnjega časa je bil svet razpet med dva bloka: severno-ameriškega in sovjetskega. Washington in Moskva sta bili dve središču, okoli katerih se je vrtela svetovna politika.

V ponedeljek 21. feruarja, ko je severnoameriški predsednik Nixon prispel v Peking, glavno mesto komunistične republike Kitajske, je pa bilo ustvarjeno še tretje središče. Na svetovno pozornost je stopilo ljudstvo z 800 milijoni, s katerim bo treba v bodoče računati. Zato smemo Nixonovo potovanje na Kitajsko upravičeno označiti kot zgodovinskega.

NIXONOVE IZJAVE

Nixon je s svojo ženo in svojim spremstvom odpotoval iz Washingtona v petek 18. februarja. Svojo pot je označil za pot miru. Če bi si izbral geslo za to pot, bi se poslužil besed, ki stojijo zapisane na ploščici, katero sta vesoljca Armstrong in Aldrin postavila na lunino površino ob svojem pristanku julija 1969 in se glasi: »Prišli smo v miru za vse človeštvo.«

Nixon je obenem opozoril na bistveno različne poglede, ki obstajajo med obema vladama. To pa še ne pomeni — je dejal —, da si morata biti ljudska republika Kitajska in ZDA sovražnika ali v vojno zapleteni! Gre za začetek razgovora, ki naj bi napravil svet varnejši za naše otroke. Pravilno je bil svoj čas dejal predsednik kitajske vlade Cuenlaj Kissingerju, Nixonovemu svetovalcu: »Čeprav ločijo ameriško in kitajsko ljudstvo velik ocean in globoke ideološke razlike, lahko najdeta skupni imenovalec.«

Na otoku Guam, ki je najbolj zahodna posest ZDA in globoko potisnjena v prostor Tihega oceana, pa je Nixon rekel, ko je stopil z letala: »V Sev. Ameriki se čisto govori o Guamu kot o točki, kjer se poraja ameriški dan. Prepričan sem, da nas danes vse družijo želja, da bi potovanje na Kitajsko pomenilo začetek novega dneva za vse človeštvo.«

POTEK OBISKA

S predsedniškim letalom je na Kitajsko odpotovalo tudi 85 častnikov, razni tehniki pa so prišli že prej na Kitajsko, tako da šteje ameriško odposlanstvo okrog 300 oseb.

Po deseturni vožnji je Nixon pristal na Havajih, se tam odpočil, nato pa nadaljeval pot na otok Guam, odkoder odhajajo vsak dan leteče trdnjave nad Vietnam s svojim smrtonosnim tovorom.

Z otoka Guam je letalo Nixona prepeljalo v Sangaj. Tako je pretekli ponedeljek stopil severno-ameriški predsednik na skrivnostna kitajska tla. Program predvideva pet dni pogovorov v Peking, dva dneva v zgodovinskem mestu Hangčov in zadnji dan v Sanga-

ju, skupno osem dni. Vendar je sam Nixon dejal, da se njegovo bivanje na Kitajskem lahko podaljša, če bodo razgovori to zahtevali.

»Pripravljen sem nadaljevati s pogovori, dokler bodo gostitelji to želeli. Če berete to, kar sta Mao in Cuenlaj rekla in zapisala, je očitno, da sta človeka z miselnostjo modrecev. Njun pogled sega daleč,« je Nixon označil osebnost dveh mož, ki krojita usodo 800-milijonskega naroda.

Nova enobarvna vlada

Od petka 20. februarja ima Italija novo vlado. Kot je bilo pričakovati, jo je poverjeni demokrščanski poslanec Giulio Andreotti sestavljal zgolj iz članov Krščanske demokracije, na veliko nevoljo socialistov in socialdemokratov, ki so še naprej želeli ribariti v kalnem, čeprav so sami onemogočili s svojimi nespraviljivimi stališči sestavo tristrankarske vlade.

Andreottijeva vlada ima 25 ministrov. V njej so ostali vsi ministri dosedanje Colombove vlade, vstopili pa so vanjo tudi vsi bivši odličniki stranke kot Pella, Gonnella in Rumor. Notranje ministrstvo, ki bo pripravilo prihodnje državnozborske volitve, bo vodil bivši ministrski predsednik in glavni tajnik stranke Rumor. Zakladno ministrstvo je znova prevzel Emilio Colombo, zunanji minister je ostal Aldo Moro; prav tako sta ostala na svojih mestih prosvetni minister in minister za delo Misasi in Donat Cattin. Oba pripadata demokrščanski levici.

Prav Donat Cattin je Andreottiju takoj ob sestavi vlade povzročil neljub dogodek, ki kaže na muhavost in svojevlastnost tega zaletavega ministra. Ni se hotel udeležiti skupne prisega pri predsedniku republike, češ »da se slabo počuti«. Očividno je hotel opozoriti iz volilnih razlogov nase in dati poudarka levici v stranki.

Andreotti je za čuda hitro in ob negodovanju mnogih iz vrst KD ter socialdemokratov Donat Cattinu prišel nasproti s tem, da mu je poslal pismo, v katerem je med drugim dejal, da globoko ceni čut odgovornosti in predanost kolegov levice v KD, ki so nedvomno bistveni sestavni del stranke.

Na to pismo je Donat Cattin odgovoril z drugim pismom. V njem izraža zadovoljstvo nad Andreottijevo izjavo o pomenu levice v stranki. Zato na osnovi te ugotovitve in ob skupni obvezi za odločno protifašistično politiko lahko pristane na sodelovanje v vladi. Naslednji dan je nato Donat Cattin sam prisegel pred državnim predsednikom Leonejem.

Nova vlada se je sredi tega tedna predstavila najprej senatu. Podporo so ji zagotovili poleg demokrščanskih poslancev še

liberalci. Misini bodo glasovali proti; pa tudi če bi se izrekli za vlado, bi Andreotti njihovih glasov ne sprejel.

Računa se, da vlada ne bo dobila predpisane večine. Predsednik države Leone bo nato ugotovil, da ni možno sestaviti nobene druge vlade. Razpustil bo obe zbornici, demokrščanski enobarvni vladi pa dal naročilo, da izvede volitve.

Slovenec zastopnik Jugoslavije v Vatikanu

Predsednik Tito je 14. februarja imenoval za novega jugoslovanskega poslanika v Vatikanu Staneta Kolmana, do sedaj republiškega podtajnika v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije.

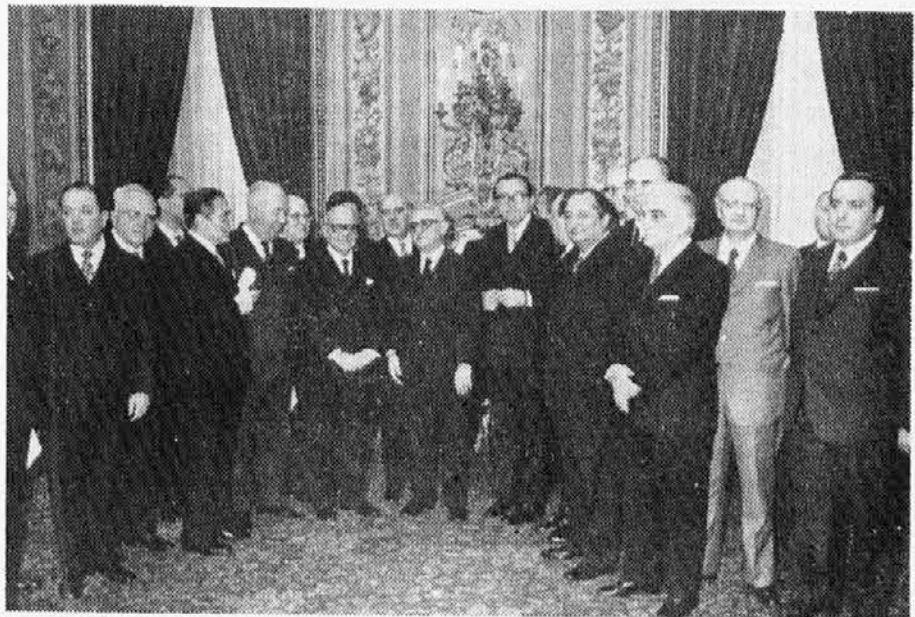
Stane Kolman je v diplomatski službi že od leta 1949. Med drugim je služboval v Parizu, v Metzu (Francija), v Ankari (Turčija) ter bil nekaj časa veleposlanik v Mongoliji.

Pred odhodom v Rim je novi veleposlanik obiskal razne predstavnike oblasti ter družbenopolitičnih organizacij. Sprejel ga je tudi predsednik jugoslovanske škofovske konference zagrebški nadškof Franjo Kuharić.

Umrli je kardinal Tisserant

V starosti 88 let je umrl 21. februarja čekan kardinalskega zbora Evgen Tisserant. Z njegovo smrtjo se je število kardinalov znižalo na 119; 36 od njih je Italijanov.

Kardinal Tisserant je bil po rodu Francoz, a je večino svojega življenja preživel v Rimu, kjer je imel na skrbi vatikansko knjižnico. Bil je velik izvedenec v semitskih jezikih in zato ugleden strokovnjak za sv. pismo. Z njim je rimska kurija izgubila močno in obenem zelo originalno osebnost. Služil je petim papežem od Benedikta XV. do Pavla VI. Ta mu je nehoti zadal »osebno« rano, ko je lani določil, da smejo papeža voliti kardinali samo do 80. leta starosti.

Nova italijanska vlada takoj po prisegi pred poglavarjem države Leonejem. Sestavljajo jo sami demokristjani. Izvedla naj bi bodoče državnozborske volitve

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

»Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari«. Nar. Post.

Oglasi se primaju po navadnoj ceni. Uredništvo uzalut se ne vraća. Glasnik N. 1907.

Pisma neka se šalju plaćeno poštom.

Trst, svaki 1. i 16. dan mjeseca.
Naročnina iznosi do kraja ljeta 1 fl. a za kraj 20 nov.

Godina I. U Trstu 1. Junija 1870. Broj 1.

Glava lista »Naša Sloga«, ki ga je ustanovil škof Jurij Dobrila za hrvaško prebivalstvo Istre. List se je tiskal v Trstu in je izhajal od leta 1870 do leta 1915

Ekumenska prireditev v Beogradu

Katoličani v Beogradu še posebej občutijo tragedijo cerkvenega razkola. Petdeset let že živijo v Jugoslaviji katoličani skupaj s pravoslavni. V teh letih je bilo seveda veliko preseljevanje katoličanov v južne kraje med pravoslavne: nekateri po službeni dolžnosti, drugi prostovoljno — zaradi zasluga. Stoletni predsodki na obeh straneh so bili krivi, da so si ostali nekam tuji. Pri pravoslavni je bil posebej neki strah pred katoliško ofenzivo in »misijonarjenjem«. To se je zlasti pokazalo v tragičnih dogodkih »konkordatnih demonstracij« v predvojni Jugoslaviji. Kdor ni vsega tega doživel in preživel, ne more pravilno soditi in ne doumeti.

Treba pa je priznati, da smo Slovenci vedno imeli neko posredniško vlogo na političnem in verskem polju. Večina naših ljudi, ki je prihajala v Srbijo, in splošno na jug, se je znala lepo vživeti v razmere in zbliziti z ljudmi. V osebnem stiku so odpadli tudi številni verski (cerkveni) predsodki.

Positivno vlogo so v tem oziru odigrale katoliške redovnice, posebej slovenske usmiljenke, pa tudi šolske sestre. Kjerkoli so one bile po bolnišnicah (in teh je bilo veliko zlasti po zadnji vojni, ko so morale v Sloveniji zapustiti številne ustanove), so si s svojim delom in požrtvovalnostjo od vseh trpečih brez delanja razlike v veri in jeziku pridobile zaupanje naroda, vseh ljudi... Nekatoličani so se osebno prepričali, da katoliška Cerkev ni strašilo, kakor so si ga predstavljali.

Srbska pravoslavna Cerkev (pa tudi makedonska) uradno še nima nobenih posebnih pobožnosti v duhu svetovne molitvene osmine. Podobno je pri drugih pravoslavni (narodnih) Cerkvah. Za to je več razlogov, o katerih je nemogoče v kratkem članku odgovoriti. Katoličani pa po vseh naših župnijah v teh krajih (v dijaspori, kjer smo neznatna manjšina med pravoslavci), in seveda po vseh sestrskih katedralah, opravljamo skupaj s katoličani vsega sveta pobožnost svetovne molitvene osmine. Verniki kar lepo sodelujejo.

V Beogradu v cerkvi sv. Petra prirejamo zadnja leta, na nedeljo med to osmino, posebno medkonfesionalno molitveno pobožnost. V začetku so sodelovali zlasti anglikanci in protestanti — člani raznih poslaništev. Od pravoslavni so samo nekateri posamezniki privatno prišli. Tudi letos še ni bilo uradnega predstavnika pravoslavne Cerkve, a je bil prisoten neki profesor pravoslavne teološke fakultete. Zdi se, da je to vendar korak naprej.

Posebnost letošnje prireditve je bila v tem, da je na njej govoril tudi ameriški astronom Irwin, ki je bil prav tiste dni s svojima tovarišema gost Beograda. Po običajnem programu (molitev, petje psalmov, govor katoliškega in anglikanskega predstavnika) je nenajavljen stopil na govorniški oder astronom Irwin (član posadke Apola XV, ki se je sprehajal po Mesecu) in govoril o svoji veri in odnosu do Boga.

Njegov »izlet« v vsemirje je njegovo vero samo utrdil in mu pomagal, da božjo veličino bolj osebno doživi in razume. Za ekumenizem je posebej važna izjava, da je iz daljave, iz vsemirske kabine in z Lune gledal na našo Zemljo, pa je takrat razumel, kako majhno je vse to v vsemirskem poslanstvu in kako nesmiselno so zato vsi razdori in prepripi med ljudmi, posebej verski. Kako nujno potrebno je, da bi vsi ljudje kot otroci istega Očeta in prebivalci iste Zemlje, sopotniki proti večni domovini, bili zares duhovno popolnoma enega duha, da bi v ljubezni in razumevanju lajšali gorje in težave, slavili Boga, ki je ustvaril tako čudovite stvari in ki nas kliče k sebi.

Msgr. Al. Turk, Beograd

Nastop dr. Draga Štoka na italijanski televiziji

Po drugem kanalu italijanske televizije je bil pretekli četrtek 17. februarja razgovor med štirimi strankami, ki so zastopane v deželnem svetu (PCI, PSI, MSI in LSS) o zdravstvu in socialnem skrbstvu v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Za LSS je nastopil njen deželni svetovalec dr. D. Štoka, ki je globlje obravnaval socialna vprašanja, katera zadevajo vse prebivalstvo. Posebej se je ustavil pri problemih starejših ljudi, bolnikov ter civilnih invalidov, za katere — je dejal — mora družba boljše poskrbeti, da se bodo res čutili enakovredni člani človeške družbe, ne pa kakšni zapostavljeni.

Svoj poseg je svetovalec dr. Štoka zaključil v slovenščini in dejal, da bo LSS tudi v bodoče zvesto na strani ljudi, ki so

Nedemokratičen zakon

Znano je, da jezuiti ne smejo imeti v Švici svojih hiš in ne smejo uradno delovati. Ta določba izhaja iz leta 1848. Kljub temu je v Švici sedaj precej jezuitov in imajo svoje postojanke v glavnih švicarskih mestih. Švicarska vlada je 20. januarja predložila parlamentu v odobritev zakonski osnutek, s katerim se odpravlja zakon iz leta 1848. Zdi se, da predlog ne bo naletel na posebne težave. Vsekakor se bodo morali o tem izjaviti Švicarji sami s posebnim referendumom ob koncu leta.

Pastoralni problemi tržaških župnij

Kar je povedanega v tem članku, velja za rojansko župnijo; a ker so pastoralni problemi po vseh tržaških mestnih župnijah enaki ali vsaj podobni, zato te misli objavljam v Katoliškem glasu.

Krsti. V preteklem letu je bilo v naši župnijski cerkvi krščenih 140 otrok. Obnovljeni krstni obred predstavlja prisotnost župnijskega občestva, zato je pravo mesto za krst otroka domača župna cerkev. Otroci se ne krščujejo več v kapeli bolnišnice, ampak doma. To je sedaj pravilo. Krst izven domače župne cerkve lahko zahtevajo le izredne okolnosti.

Krst otroka je za župnijsko občestvo vesel dogodek. Kot se v družini razveselijo ob otrokovem rojstvu, tako se župnijska družina veseli novega člana. Obnovljeni krstni obred jasneje pokaže, da je krst tisti zakrament, ki otroka naredi za božjega otroka, ki mu daje nadnaravno življenje in mu zagotavlja božjo pomoč za celo življenje.

Samo po sebi je umevno, da zahtevajo slovenske družine v svoji župniji krst otroka v slovenskem jeziku. Do tega imajo polno pravico.

Pogrebi. Člani božjega ljudstva se polagoma drug za drugim vračamo k nebeškemu Očetu. V preteklem letu je umrlo doma 27 ljudi, nad sto ljudi pa v bolnišnici. Te številke nam povedo veliko. V mestu bolnega človeka spravijo v bolnišnico, kjer mu zdravniki lahko pomagajo, tam pa bolniki tudi umirajo. Kdor umrje v bolnišnici, je njegov pogreb iz bolniške kapele. Pa tudi izmed onih, ki so umrli doma, so le redki imeli pogreb od doma. Večino tudi doma umrlih prepeljejo domaći v bolniško kapelo in je pogreb od tam. To so stvari, ki se ne dajo spremeniti.

A nekaj bi se le dalo narediti. V preteklem letu smo imeli nekaj primerov, da so umrlega iz bolniške kapele prepeljali sem v župno cerkev, kjer je bila pogrebna maša s pogrebniimi obredi in nato spremstvo na pokopališče. Tak način pogreba je najboljši in ga toplo priporočam. Res pa je, da za tak pogreb zviša pogrebni zavod tarifo, ker traja pogreb približno pol ure dalj časa. Vendar to zvišanje ni tako veliko, da bi opravičevalo pogreb brez maše. Če smo bolj skromni pri venčilih, bomo že toliko prihranili, za kolikor je zvišana pogrebna tarifa.

S TRŽAŠKEGA

Radijski postni govori

Od leta 1955 so bili vsako leto v postnem času na radiu Trst A dvakrat na teden postni govori. Letos so pa nanje pozabili. Ali so jih pa hote opustili? Številni poslušalci tostran in onstran meje bi želeli vedeti, kaj je za vsem tem.

Zaprtje predelovalnice živalskih kosti pri Dolini

Predelovalnica živalskih kosti ITLOC med Adamiči in Dolino je morala zapreti svoj obrat. Tako je odredila občina Dolina na predlog pokrajinskega zdravnika dr. Rocchetta, ki je na osnovi raziskave onesnažene vode v Glinščici ugotovil, da je glavni povzročitelj omenjena tovarna oziroma predelovalnica živalskih kosti v gnojila.

Ta tovarna že več let povzroča veliko negotovanje med bližnjimi prebivalci zaradi neznosnega smrada. Lani v jeseni so se prebivalci od Adamičev in Krmenke pismeno pritožili zaradi tega na dolinsko županstvo ter zahtevali ustrezne ukrepe v korist splošnega zdravja ljudi. Za zadevo se je nato začel zanimati pokrajinski zdravstveni urad. Višek potrpljenja je takšno stanje doseglo v začetku februarja, ko je dno Glinščice preplavila peneca, se sivekasta tekočina. Tedaj sta poselja vmes komisariat iz Milj ter dolinski občinski zdravnik dr. Salvi (Slavec) ter končno pokrajinski zdravstveni urad, ki je predlagal zaprtje tovarne.

Naši dragi zaslužijo, da se od njih poslojimo v domači župni cerkvi, kamor se hodili nedeljo za nedeljo k službi božji, kjer so se srečevali s prijatelji in znanci. K pogrebu v domači župni cerkvi se zbere veliko ljudi, ki potem pri maši skupno molijo in prosijo božjega usmiljenja za umrlega. Tako je umrli takoj deležen bogatih sadov svete maše.

Skušnje, ki jih imam s takimi pogrebi, mi pravijo, naj vam priporočam tako obliko pogreba. Kot sem prej omenil za krst, rečem tudi za pogreb; tudi kadar je pogreb iz bolnišnice, zahtevajte slovenski pogreb.

Bolniki. Pogosto domači duhovnik ne ve, kdo je v bolnišnici, da bi ga šel lahko obiskat. Vsak duhovnik vam bo hvaležen, če ga obvestite, kadar imate koga v bolnišnici. Bolnikom moramo dati možnost, da se spovedo v svojem jeziku. Saj ne gre le za spoved, ampak tudi za prijateljski tolažilni razgovor, ki bolniku veliko pomeni in ga bolnik laže opravi v materinem jeziku. Zadnje mesece ni bilo v bolnišnici nobenega slovenskega duhovnika. V kratkem se bo to uredilo, tako upamo.

Če je bolnik doma, mu dajte doma priložnost za prejem zakramentov. Mislim, da smo že toliko napredovali in premagali praznoverje, češ da mora bolnik umreti, če je doma prejel zakramente. Življenje in smrt, zdravje in bolezen, so v božjih rokah. Neštokrat potrjeno dejstvo pa je, da dušni mir pospešuje zdravljenje.

Poroke. Preteklo leto se je v naši župniji poročilo 69 parov, a le 17 parov v domači župni cerkvi. Velika večina se je poročila v drugih cerkvah. Tega pojava ne pozdravljamo. Vzroki za poroke v tuji cerkvi so različni. A zdi se, da je glavni vzrok v tem, ker je manjše cerkve laže lepo okrasiti kot pa veliko domačo župno cerkev. Vendar je lepo in pomenljivo, če se nove družine ustanavljajo v domači župni cerkvi.

Za srečen zakon je potrebna božja pomoč, a tudi skrbna priprava. Možnosti za pripravo je veliko, le poslužiti se jih je treba. Vsako leto so razni tečajji in predavanja za zaročence. Zal pa niso zadosti izrabljeni. Ni to vse, a vendar lahko priporočimo, da zakon bolje uspe, da je zakonsko življenje bolj srečno.

Denarne nabirke. Vsako leto imamo razne denarne nabirke. Večina se jih ponavlja vsako leto, druge pa narekujejo trenutne potrebe. Vsako leto imamo nabirko za Marijanišče (štirikrat letno), za Vincencijevo konferenco, za katoliški tisk, za misijone, za lačne po svetu, za pevski zbor. Izredna nabirka v preteklem letu je bila za bengalske begunce. Pri vseh nabirkah smo zbrali skupno 758.000 lir. Morda se zdi, da je nabirk preveč. Če so potrebe, morajo biti tudi nabirke. Bodimo hvaležni Bogu, da živimo v takih razmerah, da lahko dajemo.

Katoliški tisk. Katoličani imamo svoj tisk, ki mu dajemo prednost in ga podpiramo. Beremo pa tudi ostali slovenski tisk. Pri nas ima Katoliški glas približno 80 stalnih naročnikov, Mladika 50, Mohorjeve knjige 90, Družina in Ognjišče po 30. Razveseljivo je, da se je prav lepo uveljavila samoprodaja v cerkveni veži. Priporočam, da ostanemo zvesti svojemu tisku, da ga kupujemo, beremo in širimo.

In naši načrti v tem letu? Predvsem si prizadevamo, da bi se še bolj poglobila župnijska povezanost, da vedno bolj čutimo drug z drugim, da je med nami vedno več pripravljenosti za medsebojno pomoč in tudi za potrpljenje.

Radi prihajamo k nedeljski maši in pri njej sodelujemo z molitvijo in petjem. Pri nedeljski sv. maši se najbolj pokaže, da smo božje ljudstvo, da smo božji otroci. Tu se zabrišejo socialne razlike. Bog je oče vseh. Kristus prihaja v sv. obhajilu v srca vseh in jih posvečuje.

V veliko korist bo za našo župnijsko skupnost, če se nam končno posreži ustanoviti župnijski svet, ki bo potem skupaj z dušnim pastirjem delil odgovornost za vse delovanje v župniji.

Stanko Zorko

BESEDE ŽIVLJENJA

SPREMENJENJE NA GORI

(Mt 17, 1-9)

1. »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte!« - Kako in kje naj poslušamo Jezusa? Najprej v evangeliju. Toda kako naj vem, če je tisto, kar jaz razumem ob branju evangelija res edino pravilno? Cerkev nezmojljivo varuje in razlaga Kristusov nauk glede vere in morale.

2. Učenci »so padli na obraz in se silno bali.« - Vsak poseg Boga v naše življenje nas preseneti in prestraši. Zakaj? Zato največkrat, ker pozabimo, da je Bog naš Oče, ki nas rad ima tudi takrat, ko dovolj, da trpimo.

3. »Vstanite in ne bojte se!« - S temi besedami nas Jezus sam zagotavlja, da se od strani Boga ničesar ne smemo bati. Edino zlo za človeka je naša lastna zavrnitev Boga, tj. greh.

4. »Niso videli nikogar razen Jezusa samega.« - Bog daj, da bi se tudi mi znali otesti vsega postranskega in nepristnega v naši veri! Tako bi tudi mi, kakor apostoli, ne videli drugega »razen Jezusa samega«. Pa še nekaj: v naših bratih, v vsakem človeškem bitju, skušajmo gledati »Jezusa samega«!

I. Z.

Ledene rože

X.

To pot utrgamo ledeno rožo na Goriškem. Zrastla je iz opazovanj nekega našega mladega moža.

Živim v vasiči blizu Gorice. Približno petdeset hiš jo sestavlja. Ljudje so slovenskega rodu. Hiše so si lepo uredili, vaše ceste so asfaltirane. Torej vse v redu!

Zunanjost vasi je morda res v redu. Kar pa vzemirja, je upadanje slovenske zvesti in ponosa pri mlademu rodu. Naj se jasneje izrazim!

Spominjam se časov nazaj, ko je po vasi orila fantovska pesem. Bila je seveda slovenska. Sedanja mladina sploh ne sluti, koliko je bilo romantične poezije v fantovski pesmi njihovih sovrstnikov v letih pred zadnjo vojno.

Spominjam se tudi tistih let, ko je po radiu Trst A prišla v naše domove slovenska beseda in pesem. Kako smo je bili veseli! S kakšno zavzetostjo in s kolikim ganotjem smo jo poslušali. Za naše ljudi, ki so toliko časa bili oropani slovenske šole, knjig, prosvetnega dela, je bilo to veliko zadoščenje.

Potem pa je prišla televizija. Oholo se je vgnezdila po naših domovih. Neslovenska beseda in neslovenska pesem je porinila slovensko v kot. Tudi iz radia je čuti vedno bolj pogosto tuje popevke. Z žalostjo ugotavljam, da se komaj četrtnina prebivalcev naše vasi še zanima za slovenske oddaje na radiu Trst A. Vse, kar je tuje, postaja bolj cenjeno.

Sprašujem se, kaj se da proti temu storiti in kdo je tega kriv. Nikogar nočem soditi in obsoditi. Le to čutim: če bo šlo tako naprej, bo mišljenje našega mladšega rodu zaradi neslovenskih oddaj na radiu in televiziji kmalu neslovensko. Od tega pa je le še en korak v potučenje in narodno smrt. Prav zato sem te vrstice zapisal: v razmišljanje starešem, vzgojiteljem, prosvetnim delavcem, našim politikom, pa tudi mladini sami.

—ik

Bralci pišejo

Bi se ne dalo kako drugače?

V Vašem listu kakor v »Primorskem dnevniku« je bilo že večkrat rečeno, naj bi ne bilo istega dne več prireditev.

Tako je bila npr. v nedeljo 6. februarja skupna osrednja Prešernova proslava v Kulturnem domu in obenem ista proslava v Skedenjskem domu. O Prešernovi proslavi v Bazovici smo zvedeli šele po končani prireditvi. Ne dolžimo zaradi tega katol. glasa, a zakaj ni Bazovica pravočasno obvestila tudi tržaških simpatizerjev? Ali morda Tržčani niso dobrodošli v Bazovici?

30. januarja sta tudi bili dve prireditvi in sicer Gregorčičeva proslava v Kulturnem domu z nastopom 200 kobariških rojakov in igra »Trije tički« v Finžgarjevem domu na Opčinah.

V nedeljo 23. januarja je bila v cerkvi Srca Marijinega v Trstu vzhodna liturgija. Za isti dan so bile napovedane druge prireditve, ki so sicer iz tehničnih razlogov odpadle, a so žalibog odvrnile pozornost vernikov. Liturgijo je opravil g. Markuža iz Rima, ki se je potem v svojem pismu zahvalil za sprejem, a je grajal maloštevilno udeležbo. Vse te nevedčnosti bi se dalo z lahkoto odpraviti, če bi posamezniki skupno s Prosvetno zvezo v Trstu določili datume nastopov.

E. F.

Za enakopravnost severnih Ircev

Angleški oddelek papeške ustanove »Pravičnost in mir« je po škofu iz Northampta zahteval, da angleška vlada odkrito in pogumno začne iskati možnosti sporazuma na Severnem Irskem. Predpogoj je priznanje enakopravnosti vseh državljanov in sodelovanje irske narodne skupnosti. Četudi bi to privedlo do vladne krize v Angliji, je to edina pot do rešitve.

Apostolat molitve za umirajoče

Mesec februar je po nekaterih škofijah posvečen apostolatu molitve za umirajoče. Zanj se posebno zavzema družba kontemplativnih sester agonije Srca Jezusovega. Kongregacija za bogoslužje je na predlog kanadskih škofij uvedla poseben mašni obrazec za srečno smrt. V Kanadi deluje odbor za pomoč umirajočim. Kardinal Antoniutti je s posebnim pismom povabil redovne družbe k apostolatu za umirajoče. Pri apostolatu za umirajoče gre za to, da z molitvijo, dobrimi deli, trpljenjem, darovanjem Gospodovih zaslug trkamo na božje Srce za milost srečne smrti, predvsem za tiste, ki umirajo.

V službi istrskega ljudstva

(nadaljevanje s 1. strani)

je na hrvaške gimnazije na Reki in v Senju. Ustanovil je sklad za dijaške stipendije. Stipendije je delilo namestništvo v Trstu.

Dobrila je hotel dvigniti našega kmeta tudi v gospodarskem pogledu. Na škofijem posestvu v Poreču je dal posejati deteljo in je seme detelje brezplačno delil našim kmetom.

ITALIJANI O DOBRILI

Kaj so mislili in kaj še mislijo neki Italijani o Dobrili?

Italijanski zgodovinar Bernardo Benussi piše, da se je po Istri nadaljevala »la propaganda panslavistica in ispecie nelle campagne, propaganda intenta a seminare odio e guerra là ove sino allora era regnata la pace ed il desiderio di un benevoluto mutuo accordo«. Nato pa nadaljuje: »A capo del movimento stava il clero slavo diretto da G. Dobrila che dal 1857 era stato vescovo di Parenzo-Pola, e dal 1875 vescovo di Trieste-Capodistria.« (Bernardo Benussi »L'Istria nei suoi due millenni di storia«, Trieste, 1924, str. 538 in sl.)

Borba za naše osnovne narodne pravice, za naš jezik, za naše šole itd. je bila torej »propaganda panslavistica«, ki seje sovraštvo in vojno.

V knjigi »Piccola enciclopedia giuliana e dalmata diretta da Sergio Cellas«, Gorizia, L'Arena di Pola 1962, na str. 74 pa stoji zapisano: »Dobrila Giorgio. Sacerdote istriano nativo di Antignana, vescovo di Parenzo e Pola (1857-1875) e poi di Trieste (fino alla morte, 1882), corifeo dello slavismo in funzione antitaliana. Favorì l'afflusso di sacerdoti slavi e tentò di far sopprimere la diocesi di Parenzo-Pola per unirla nelle sue mani a quella di Trieste.«

Naše naravne pravice, ki nam jih je Bog dal, so »slavismo in funzione antitaliana«. Naši duhovniki, ki so poznali naš jezik in so učili naš narod v našem jeziku, so imeli torej kot nosilci slovanstva protitalijansko vlogo!

Hvala Bogu, da so minili časi takih protinaravnih idej, a kakor se vidi iz omenjenih enciklopedij, so še danes ljudje, ki nočejo upoštevati naših naravnih pravic in vidijo v zvestobi lastnemu ljudstvu nasprotovanje italijanski družbi. Smešno in žalostno obenem!

DR. STOJAN BRAJSA

Dr. F. Delak: Dvanaest moških zborov

Pred seboj imam novo zbirko slovenske pesmi, ki se uvršča v že znane zamejske pesmarice, izdane v zadnjih nekaj letih na Tržaškem oz. Goriškem. Zbirka sama je izšla o božiču leta 1970 v New Yorku, v samozaložbi avtorja, ki je tedaj še živel v ZDA, a sedaj je zopet postal Tržčan, kot je to bil vsa leta od konca vojne sem.

Naj za uvod najprej v bežnih obrisih predstavim avtorja zbirke. Dr. Franjo Delak je po poklicu zdravnik, z glasbo pa se je že vseskozi ukvarjal. Zanima ga predvsem vokalna glasba, piše pa tudi za komorne instrumentalne zasedbe. Če se ne motim, so pred leti v Trstu izvajali neki njegov godalni kvartet. Pred svojim odhodom v Združene države je že izdal zbirko svojih moških zborov (za katere predvsem piše). Zadnja zbirka »Dvanaest moških zborov«, ki je izšla v New Yorku, pomeni za skladatelja nadaljevanje njegove ustvarjalne tradicije. Pesmarica (kot jo sam označi v uvodni besedi) vsebuje v glavnem dva dela. Prvi obsega skladbe vedre vsebine, zlasti na besedila pesnikov Radivoja Petruška, Simona Jenka, Josipa Murna in Otona Zupančiča. Drugi del zbirke pa ima resnoben značaj (posvečen je spominu dveh sinov) in ima kot osnovo tekste Srečka Kosovele, Murna, Zupančiča in Ivana Albrehta.

V naslednjih vrsticah se bom na kratko pomudil ob posameznih značilnejših skladbah. V prijetno pripovedujočem slogu je pisana prva pesem »Zimska vožnja« z melodično bogato vsebino. Skoraj narodni ton razodeva v umetniški podoba »Roža«. Vidi se, da avtor rad daje — tako v tej kot tudi v drugih skladbah — precejšnjo vlogo solističnim vlogam v samem zborovskem sklopu. Še bolj vezana na narodni ton je nato »Kmečka pesem«. To velja še posebej za »Narodno pesem« v drugem delu, delno še za »Barčico«. Lepa lirčna zasnova in dognana zgradba je vidna v pesmi »Dekletcu«. Oblikovno je precej pestr in tudi tematsko razgibana skladba »Mlada krčmarica«, kjer ob mrmrajočem zboru nastopa ženski glas. »O suši« zaključuje prvi del zbirke.

V drugem delu zbirke imamo več skladb, ki razodevajo Delakovo zelo mehko in obenem razmišljujočo glasbeno dušo. Temu primerna je sama glasbena oblika. Prevladuje mol, s strogimi akordičnimi oz. recitativnimi prijemmi. »Balada« na znano Kosovelovo pesem (V jesenski tihi čas), je precej učinkovito zadeta. Kot značilen primer skladateljeve »moderne« go-

vorice, naj omenim zlasti uvodne takte v pesmi »V snegu« z efektno disonanco uporabo, v ostalem pa ima pesem tradicionalni izraz. Vidi se, da je Kosovel navdihnil Delakovi glasbi svojsko moto. Zdi se mi, da ima v tem oziru najbolj izrazito mesto njegova skladba »Bori«. V njej začne skladatelj z bolešno-rezким, a obenem mehkim odgovarjajočim tematskim materialom v zelo počasnem tempu. Drugi del pesmi se nadaljuje v lahkem šestosminkem taktu, nato sledi solistična vloga ob spremljavi zboru, in končno skladatelj povzame začetno temo, najbolj markantno za celotno skladbo. Kot zadnja skladba celotne zbirke je pesem s klavirsko spremljavo »Bog«, ki ima skoraj značaj ode. V njej se običajno štirigraslje menjuje s kratkim polifonskim dialogiranjem tenorjev oz. basov v enoglasju, konča pa v slovesno umerjenem izrazu.

Delakova zbirka moških zborov pomeni lep prispevek slovenski vokalni literaturi. Zato tudi zasluži, da po njej sežejo naši moški zbori, ki bodo vsak po svoji zmožljivosti našli primerne skladbe, s katerimi bodo gotovo obogatili svoj repertoar.

a. b.

Nedeljske maše v slov. jeziku v Trstu in okolici

V mestu: Sv. Anton Novi ob 7. uri; Sv. Jakob ob 9.; Sv. Vincencij ob 8.; Skedenj ob 7. in 10.; Rojan ob 7. in 9.; Sv. Marija Magdalena (Kolonovec) ob 10.; Sv. Ivan ob 7. in 10.; Sv. Avguštin (Lonjerska cesta) ob 18.30; Sv. Janez Bosco (salezijanci) ob 10.; Žalostna Mati božja (Sv. Ana) ob 10.; Barkovlje ob 8. in 11. uri.

V tržaški okolici in na deželi: Sv. Barbara nad Miljami ob 9.30; Zavle-Štramar ob 10.15; Mačkovlje ob 10.30; Dolina ob 10.30; Domio ob 9.30; Boljunec ob 10.30; Boršt ob 9.; Ricmanje ob 11.; Katinara ob 8. in 10.; Bazovica ob 10.30; Pesek ob 9.15; Gropada ali Padriče ob 9.; Opčine (Sv. Jernej) ob 7., 9. in 11.; Bane ob 9.; Ferlugi-Konkonel ob 10.; Trebče ob 10.; Repentabor ob 10.; Prosek ob 7.30 in ob 10.; Kontovel ob 8. in 10.; Sv. Križ ob 7. in ob 10. uri.

Nedeljska maša ob sobotah in na predvečer zapovedanih praznikov (velja za nedeljo): Marijin dom (Risorta 3) ob 19.30; Skedenj ob 17.; Sv. Ivan ob 20.; Barkovlje ob 18.; Mačkovlje ob 20.; Dolina ob 19.30; Boljunec ob 19.; Bazovica ob 20.; Opčine (Sv. Jernej) ob 19.30; Trebče ob 17.; Kontovel ob 18.30; Prosek ob 18.30.

Glasbeni ansambel »Taima« z Opčin bo kakor lani tudi letos nastopil na mladinski reviji »Pesem mladosti«, ki bo v nedeljo 5. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu. Poleg tega ansambla bodo nastopile mladinske skupine iz Mačkovlj, Boljuna, Boršta, Ricmanj, Katinare, Trebče in Sv. Križa pri Trstu

J. JK.

(21)

V KRALJESTVU SV. ŠTEFANA

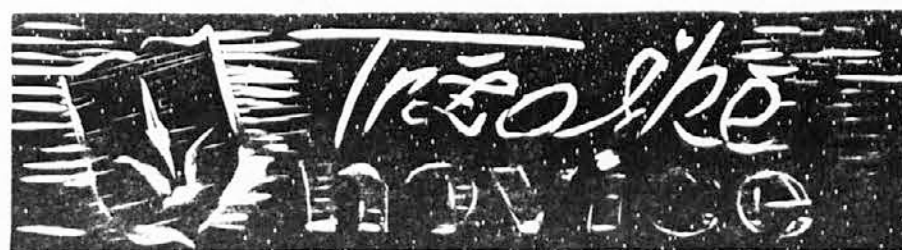
Mesto je nastalo v zvezi s cistercijanskim samostanom, ki so ga »beli menihi« zgradili že leta 1183. Monošter je ležal ob avstrijsko-ogrski meji, pa je zato pogosto menjal lastnika. Bil je dosti pomembnejši kot Sombatelj, kamor sedaj upravno spada.

V Monostru je najbolj znamenita Marijina baročna cerkev, ki so jo gradili sredi 18. stoletja celih trideset let in velja zaradi svojega sloga za pomemben kulturni spomenik. Zato so jo nedavno začele oblasti obnavljati, a jo obenem proglasile za muzej. V prihodnje v njej ne bo več

službe božje. Zgodilo se bo z njo kot s cerkvico Matere božje na blejskem otoku... Župnik si bo po moral najti kakšno manjšo cerkev, da bo lahko v njej vršil dušno pastirstvo.

Na prelomu zadnjega stoletja je v Monostru prevladoval nemški živelj, a tudi Slovenci so bili kar številni. Potem je Monošter po letu 1918 pripadel Madžarski in podoba središča Porabja se je naglo spremenila. Odšli so Nemci, pa tudi Slovenci se ob madžarskem pritisku niso lagodno počutili. Deloma so se iz mesta umaknili v okoliške vasi, deloma pa se razkropili po vsej Madžarski in še dalje po svetu.

Po letu 1945 je Monošter gospodarsko sprva zelo nazadoval. Pod vladno stalinista Rakosija je prišlo do prisilnega izseljevanja Slovencev v notranjost države. Rakosi je videl v Slovencih Titovo peto kolono, pa je hotel napraviti mejo kot nekaj

Iz postnega lista tržaškega nadškofa

Koncil je nekoliko spremenil krstni obred, ne v njegovem bistvu, ker ni mogoče menjati, kar je Kristus določil, ampak v načinu in oblikah, kako naj se deli. Vrš naj se v župniji, to je v obsegu lastne cerkvene družine. Nič ni bolj naravnega, kakor je to.

Obred svetega krsta predvideva prisotnost bratov v veri, če že ne vedno, pa vsaj ob določenih priložnostih, ko se izvrši pred ljudstvom, ki je zbrano v cerkvi. Skupen praznik in skupno veselje je to rojstvo v Kristusu, je ta novi član, ki vstopi v Cerkev. Duhovniki s spoštovanjem in prisrčnostjo pridejo v hišo, da starše spomnijo na to, kaj Bog in Cerkev pričakuje zdej od njih, ko nov otrok prinaša veselje v njihovo družino. Prihajajo kot prijatelji, da jim kot poslanci Cerkve prinesejo veselo vest.

Kršteni otrok, ki je posvečen po Svetem Duhu in je namenjen za večnost ter se predstavlja na pragu hiše, je znamenje zaupanja Boga nasproti staršem, na katero naj odgovore z zvesto ljubeznijo in vztrajno čuječnostjo, da se bo pot, ki jo je nastopil, nadaljevala bogata milosti, ki mu jih Bog nikdar ne bo odrekel v življenju.

8. seminar za slovenske šolnike

V Kulturnem domu v Trstu se bo 28. februarja začel 8. seminar za slovenske učitelje in profesorje na Tržaškem. Seminar, ki ga prireja šolsko skrbništvo s sodelovanjem prof. Janka Sivca, svetovalca za slovenske šole, je obvezen za vse slovenske šolnike. Trajal bo do 4. marca.

Slovenski mladinski krožek v Barkovljah

Ta krožek, ki deluje že vrsto let, sestavljajo predvsem mladi ljudje, ki se zbirajo v župnišču v Barkovljah. Njih želja je ohraniti, utrditi in poživiti slovensko izročila v tem delu tržaškega zaliva.

Dejavnost mladinskega krožka v preteklem letu je bila kar živahna. Tako so člani pevskega zbora obiskali Beneško Slovenijo, kjer so izvajali Vrabčovo peto mašo ob dirigiranju samega avtorja, sv. mašo pa sta ob somaševanju darovala p. Gabrijel Česnik in domači kaplan g. Rino Markič iz Ljes.

2. junija 1971 je krožek organiziral izlet v Novo Stifto pri Ribnici na Dolenjskem. Udeležilo se ga je 117 Barkovljanov. Po poletnem odmoru je bil na sporedu izlet po Soški dolini preko prelaza Predel v Trbiž. Udeležilo se ga je 80 ljudi, med njimi člani pevskega zbora. G. župnik Zupančič je za skupino opravil sv. mašo v Kobaridu, domači kaplan g. Avgust Ipavec pa je podčrtal dolžnost, ki jo ima matična domovina do zamejskih Slovencev.

Potem je prišla tradicionalna rožnovenska nedelja v oktobru. Člani krožka so se procesije udeležili oblečeni v narodno noše. Popoldne je mladinski krožek sodeloval z ostalo barkovljansko mladino pri organiziranju vedrega domačega praznika, ki je bil v prostorih prosvetnega društva.

5. decembra 1971 je krožek pripravil miklavževanje, ki je bilo v župnijski dvorani. Pri izvedbi priložnostne igre so nastopili skoraj vsi člani krožka, poleg njih pa še učenci osnovne šole s krajšimi recitacijami. Pred koncem leta so člani krožka obnovili krožkove prostore.

Prav bi bilo, da bi vsi Barkovljani, ki slovensko čutijo, pomagali mlademu rodu pri njegovem delovanju z nasveti, pozitiv-

no kritiko in pripombami. Pri vsaki aktivnosti se neprestano porajajo težave, ki pa se dajo premostiti v duhu medsebojnega razumevanja in v želji, da se utrdi obstoj slovenskega človeka v Barkovljah.

Nove razlastitve v Barkovljah in na Katinari?

Tržaške politične kroge in še posebej slovenske vzemirajo razni predlogi in načrti, ki predvidevajo nove obsežne razlastitve v škodo slovenskih lastnikov. Tako je precej hrupa in polemik povzročil načrt tržaške občine o zgraditvi široke ceste na stebrih preko barkovljanskega brega na Kras, proti kateremu se je odločno izreklo krajevno prebivalstvo, tako slovensko kot italijansko.

Se posebej pa vznemirja Slovence načrt o gradnji številnih stavb za medicinsko fakulteto na Katinari, za kar bi spet morali žrtvovati svojo zemljo Slovenci. S tem v zvezi je Slovenska skupnost izdala sporočilo, v katerem zahteva pregled sedanjih načrtov v okviru koalicije leve sredine, ki upravlja tržaško občino. Če ne bo dosežen enakopraven sporazum o tem, se govori, da bo Slovenska skupnost odtegnila politično podporo levemu centru.

Prodaja bencina v Trstu pada

Na podlagi študije, ki jo je objavilo združenje trgovcev tržaške pokrajine, so tržaški avtomobilisti v preteklem letu porabili za nakup bencina v Jugoslaviji več kot štiri milijarde lir. Do teh zaključkov so prišli na osnovi razmerja obstoječega števila avtomobilov v tržaški pokrajini in poprečne prodaje bencina v Italiji. Podatki pričajo, da so Tržčani nakupili lani v Jugoslaviji več kot 60 milijonov litrov bencina, medtem ko so prodaje na Tržaškem dosegle komaj 23 milijonov.

Čeprav so ti računi nepopolni, vendarle zelo zgovorno prikazujejo dejansko stanje. Jasen dokaz za to imamo v dejstvu, da so lani nakupili v Trstu manj bencina kot v letu 1962, čeprav se je od tedaj število avtomobilov skoro potrojilo. Leta 1962 je bilo namreč nekaj več kot 29.000 avtomobilov, medtem ko jih je lani bilo 83.500. Prodaja bencina v tržaški pokrajini pa je padala: skoro 28 milijonov litrov leta 1962, 23 milijonov 426 litrov leta 1971. Pri tem pojavu igra seveda glavno vlogo ugodna cena goriva v Jugoslaviji. Po zadnjem razvrednotenju dinarja stane tam bencin super 68 lir (v Italiji 162 lir).

Pričakovati je zato, da bo prodaja bencina v Trstu še padla. Tržaški bencinarji so že napovedali protestne nastope z zahtevo, naj vlada dodeli Trstu določeno količino bencina po znižani ceni.

Obsodba skrunilcev spomenikov

Na vprašanje deželnega svetovalca LSS dr. Stoke je deželni odbornik Stopper obdobil mazače, ki so pomazali spomenik padlim v Nabrežini. Neznane podleže je najbrž motil dvojezični napis na spomeniku, zato so se spravili nadenj. Stopper je dejal, da taka dejanja žalijo čustva slovenske manjšine in vsega demokratičnega prebivalstva, zato da bo napravil v imenu deželnega odbora vse korake, da bi pristojne oblasti neznane mazače odkrile in predale sodišču. Dr. Štoka je nato Stopperju rekel, da je z odgovorom zadovoljen; pozval je vse pristojne oblasti, posebej policijske, da budno pazijo na fašistične mazače in skrunilce spomenikov. Kot so policisti bred bankami, tako naj bodo tudi pred spomeniki, je zaključil svojo intervencijo naš deželni svetovalec.

Nabirka za katoliški tisk na Tržaškem

Sv. Križ	Lir 61.300
Opčine - Bane - Ferluge	» 55.000
Rojan	» 43.000
Dolina	» 33.000
Boljunec	» 30.000
Boršt	» 29.500
Skedenj	» 26.000
Bazovica	» 25.000
Novi sv. Anton	» 25.000
Katinara	» 22.000
Sv. Ivan	» 21.850
Barkovlje	» 21.300
Kontovel	» 18.000
Mačkovlje	» 18.000
Sv. Vincenc	» 17.000
Salezijanci	» 15.000
Prosek	» 13.000
Kolonovec	» 12.500
Sv. Jakob	» 10.000
Trebče	» 6.000
Repentabor	» 5.000
Ricmanje	» 5.000
Sv. Barbara	» 4.200

Skupaj Lir 516.650

V nedeljo 27. februarja bo v Trstu pri Sv. Ivanu

CIRIL-METODOVA PROSLAVA

Ob 17. uri bo v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu kratko bogoslužje božje besede.

Ob 17.30 bodo člani Zveze slovenske katol. prosvete iz Gorice skupno s cerkvenim zborom od Sv. Ivana nastopili v nizu prizorov iz življenja sv. bratov Cirila in Metoda pod naslovom

HOJA ZA PRAEDNIMI ČASTMI

Prizore je zbral in napisal režiser Aleksij Pregarc.

Uvodno misel bo podal g. Jože Jurak iz Gorice.

Prireditev bo v zvezi s praznikom sv. Cirila in Metoda, ki se po novem bogoslužnem koledarju obhaja 14. februarja.

★ Slovensko gledališče v Trstu bo uprizorilo v petek 3. marca ob 21. uri v Kulturnem domu premiero dela Sergeja Verča »Ko luna šliki z desnimi očesom in jase veliki voz« (Resnična bajka v dveh delih). Predpremiera za mladino bo v sredo 1. marca in v četrtek 2. marca obakrat ob 20.30 (abonma D mladinski v sredo in abonma E mladinski v četrtek).

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 27. febr. do 4. marca 1972

Nedelja: 9.45 Kmetijski razgledi. 11.00 Otroška matineja. 11.55 Mestece Peyton. 18.00 Šest žena Henrika VIII. - film. 20.30 Vila za ljubico - komedija.

Ponedeljek: 17.55 Tigrček Peter. 20.30 Sojenje v Crnči - drama.

Torek: 17.45 Kakšen cirkus. 18.30 Melodije za vse čase. 20.35 Ljubezen - madžarski film. 22.05 V. Lovec: Klavirski koncert.

Sreda: 17.50 Don Kihot - film. 18.30 Jugoslovanska folklor. 19.20 S kamero po svetu: Kanada. 20.35 Mi med seboj. 21.35 Portreti slovenskih igralcev: Polde Bibič.

Četrtek: 17.45 Veseli toboogan: Moravče. 18.30 Boj za obstanek - film. 19.00 L. Bernstein predstavlja: Dva baletna ptiča.

Petek: 17.55 Ljubezen. 18.30 Alojz Gradnik. 18.45 Vzgojni problemi. 19.00 Mestece Peyton. 21.40 Zdej, ko bizonov več ni - film.

Sobota: Košarka Olimpija: Lokomotiva. 20.35 Zabavno glasbena oddaja. 21.35 Filmska burleska. 21.55 Tekmeča - film.

Marijina župnijska cerkev v Monostru. Sedaj so oblasti sklenile, naj postane narodni muzej

Vse to sem zvedel v večernem pogovoru v župnišču. Naslednji dan me je vlak nosil ob Rabi proti avstrijski Stajerski. Po treh kilometrih vožnje je ostala Madžarska za menoj. Zrl sem na reko in premišljeval čudno usodo našega naroda, zlasti bratov ob Rabi.

Če bi bil pesnik, bi morda takole govoril: Raba, Raba! Vse ostale slovenske reke tečejo proti jugu: Ledava v Prekmurju, Mura, Krka, Drava, Sava, Soča. Samo ti hitiš proč od nas na sever. Si mar žalostna ali užaljena, ker se premalo brigamo zate in za tvoje, boljše: za svoje brate? Razloga za to bi imela več ko preveč!

KONEC

Ekumenska svečanost v Gorici

Ze četrto leto zapovrstjo je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Gorici priredilo zelo uspešno ekumensko svečanost, ki se je izvršila v dveh delih.

Najprej je bilo v cerkvi sv. Ignacija na Travniku bogoslužje božje besede, ki sta ga opravila msgr. F. Močnik in prof. Mirko Rijavec, škofijski kancler dr. Rudi Klinac pa je imel cerkveni govor, v katerem je povzel misel, da moramo po edinosti v Bogu in Kristusu priti do edinstva in Cerkev. Na koru je pobožno spremljal cerkveni pevski zbor župnije sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Drugi del svečanosti je potekel v Katoliškem domu. Goste in občinstvo — med njimi je bil tudi goriški nadškof msgr. Cocolin — je pozdravil prof. M. Rijavec. Slavnostni govor je imel dr. Stanko Janžič iz Maribora. V njem je prikazal težave, s katerimi se trenutno srečuje ekumensko gibanje. So to zlasti mešani zakoni med kristjani, sodelovanje pri svetih obredih in zakramentih (intercommunio) ter različno gledanje na Cerkev in papeštvo.

Sledil je koncert cerkvenega pevskega zbora župnije sv. Cirila in Metoda. Pevce je predstavil in povezoval spored župnik te fare p. dr. Roman Tominec, ki bo letos obhajal 50 let svojega duhovništva.

Zbor, ki se je razkril kot zelo ubrana enota, je pod vodstvom svojega dirigenta prof. Anžeta Močnika zapel deset pesmi nabožne vsebine. Podal jih je z izredno fino ter je pri občinstvu prisklinal dolgotrajne in spontane aplavze. Po odmoru je izvajal staroslovensko mašo za mešani zbor, trobila, pavke in zvonove. Skladba je izredno mogočna, pečna in obenem polna starostitnosti. Za konec je zbor zapel še štiri pesmi, med njimi Velikonočno Uroša Kreka, ljudsko pesem za mešani zbor in trobila.

Moramo reči, da je letošnja ekumenska svečanost občinstvu zelo ugajala, za kar seveda gre zasluga predvsem prizadevnemu pevskega zboru iz Ljubljane. Take vrste prireditve so gotovo zelo pomembne za razvoj ekumenske misli med nami pa tudi za medsebojno zblizevanje med rojaki tostran in onstran meje.

Protestantski pastor v Gorici hvali slovensko katoliško ustanovo

V zadnji okrožnici (febr. 1972), ki jo protestantski pastor v Gorici mesečno razpošilja svojim vernikom v Trstu, Gorici in Vidnu, beremo sledeče:

»V Gorici deluje ustanova slovenskih katoličanov Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki se že nekaj let z velikim pridom

udejstvuje na polju ekumenizma. Lansko leto je ta ustanova organizirala potovanje-obisk med evangeličane v Prekmurju (vzhodna Slovenija). Kot sad tega obiska je pred kratkim izšla izredna številka revije "V edinosti", brošura na 150 straneh, ki je skoraj vsa posvečena omenjeni evangeličanski skupnosti. Krasne fotografije evangeličanskih cerkva v Prekmurju, zgodovina posameznih župnij, kulturni prispevki k splošnemu napredku dežele, sedanja organizacija in razne statistike, vse to prispeva, da je ta izredna številka revije zares zanimiva in uporabna. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda in njegovo članstvo zaslužita vso našo pohvalo, da sta svojim rojakom odkrila razgibano navzočnost in delovanje protestantske Cerkve v Sloveniji.«

SDZ v Gorici zavrača neupravičene obtožbe

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je na svoji zadnji seji izdalo poročilo, ki obravnava potek diskusije o občinskem proračunu v Gorici. Ko omenja nastop občinskega svetovaleca prof. Bratine in njegov poseg v zadevi upravičenih zahtev slovenske manjšine v Gorici v zvezi s programom leve sredine za goriško občinsko upravo in iz tega izhajajoče obveznosti goriške občine, se poročilo posebej ustavlja ob županovem odgovoru. Župan Martina je namreč na račun posega svetovaleca SDZ v odgovoru dejal, da so nekatere izjave »note stonate« in da se v njih odraža neki »viktimizem«. SDZ ugotavlja, da to ne drži in da gre pri tem za upravičene zahteve slovenske narodnostne skupnosti na Goriškem, zahteve, ki jih je sam župan Martina ob drugih priložnostih priznal za zakonite in upravičene. Sem spada še posebej zahteva po zaščitnem zakonu za slovensko manjšino, za kar se je sam župan obvezal, da bo zadevo podprl. Gre za pravično obrambo pravic slovenske manjšine, ki ima svojo osnovo tudi v znani resoluciji občinskega sveta v Gorici z dne 22. decembra 1969, ki obvezuje občinsko upravo za delovanje v tem smislu.

SDZ obenem zavrača izjave predstavnikov italijanske liberalne stranke, po katerih naj bi slovenski kmetje bili privilegirani na račun drugih v zadevi odkupa zemljišč. Pri tem navaja poročilo točna dejstva, iz katerih je razvidno, da so prav slovenski kmetje diskriminirani od strani občinske uprave, ki z eno mero plačuje zemljišča v mestu, z drugo pa kmetom v Standrežu in Sovodnjah. SDZ samo zagovarja interese naših kmetov pred razlaščenjem in jim skuša zagotoviti vsaj pravične pogoje za odkup zemlje.

se potem izčistijo nova spoznanja, ki jih cerkveno učiteljstvo potem sprejme kot nauk Cerkve.

Tudi drugo predavanje — seveda čisto drugačne vsebine — je bilo zanimivo. Predavatelj Danilo Cadež je znal prisotnim približati nam tako nepoznani svet kot je Japonska. Tako skioptične slike kot posneti film sta dala čisto nov vpogled v življenje dežele, o kateri velja vse v izrazu »naj«: najbolj urejeni ljudje, najbolj točni pri delu, najbolj hitre železnice, najbolj čiste ulice, najbolj olikani na cesti in še in še.

Posebno je predavatelj podčrtal pomen gostovanj Slovenskega okteta v tujini. Dejal je, da taki nastopi več koristijo spoznavanju slovenskega naroda v svetu kot se tako množična turistična propaganda. Na noben drug način se slovenski narod ne more tako uspešno predstaviti svetovni javnosti kot prav s svojo pesmijo. Kaj bi dali npr. Italijani in kako bi se znali s tem okoristiti, če bi imeli tak oktet kot je slovenski.

Predavanje je pripravil odbor moškega pevskega zbora »Mirko Filej«, za kar zasluži vso pohvalo. Ob predavanju pa smo že mislili tudi na nastop Slovenskega okteta v Gorici, ki bo v nedeljo 5. marca ob 17. uri v Katoliškem domu v zvezi z obhajanjem desete obletnice otvoritve Doma. Bo to doživetje posebne vrste, ki se ga že danes veselimo. Oktet bo prišel med nas kot edinstveni odposlanec slovenske besede in pesmi, zato mu že danes izrekamo svojo dobrodošlico.

Sesta seja sindikata slovenskih šolnikov v Gorici

Dne 17. februarja se je vršila šesta redna seja sindikata slovenskih šolnikov v Gorici. Predsednik prof. Albin Sirk je na kratko poročal o pogovoru, ki ga je imel s šolskim skrbnikom. Na vprašanje, ali se funkcionarji, ki urejajo strokovni položaj šolnikov (ricostruzione delle carriere) na Goriškem drže zakonskih predpisov, je šolski skrbnik izjavil, da postopajo omenjeni funkcionarji v skladu z zakonskimi predpisi in da ni vzroka za zaskrbljenost v tem pogledu.

Sindikati je tudi poslal pismene vloge na ministrstvo za javno šolstvo, na deželnega šolskega skrbnika in na goriško šolsko skrbništvo, da bi postali redni profesorji tisti šolniki, ki so zmagali natečaj za stalna mesta ali opravili usposobljenostne izpite.

Govorica številik

V Gorici prodajo vsak dan 2.400 izvodov tržaškega dnevnika »Il Piccolo« (ob nedeljah 3.000), 500 izvodov »Il Gazzettino«, ki izhaja v Benetkah, 245 »Messaggero Veneto« iz Vidma, 550 »Il Giornale« in 530 »Il Corriere della Sera«, oba iz Milana, 210 »La Stampa« iz Turina in 170 izvodov komunističnega dnevnika »L'Unità« (ob nedeljah 240).

Vsej Italiji je namenjen dnevnik italijanskih katoličanov »L'Avvenire«. Nanj je na Goriškem naročenih 99 duhovnikov, redovnih hiš, ustanov in posameznikov. Dnevno se prodajo v Gorici 4 izdavi, eden v Ronkah in eden v Trzinu, ob nedeljah pa v Gorici 7, po ostali škofiji pa 5.

Te številke dosti povedo. Italijanski verniki kupujejo vse druge časopise mnogo raje kot svoj katoliški dnevnik. Ni čuda, da je tudi njih mišljenje dostikrat vse prej kot cerkveno.

Ob deseti obletnici blagoslovitve in odprtja Katoliškega doma v Gorici bo v **nedeljo 5. marca ob 17. uri** nastopil v Katoliškem domu svetovnoznani

SLOVENSKI OKTET

Odveč bi bilo podčrtati, da bo to umetniški užitek na visoki ravni, ki bo znova potrdil izredno kvaliteto tega zbora, ki je pred kratkim z velikim uspehom gostoval tudi na Japonskem.

Doberdob

V nedeljo 20. februarja je pri nas nastopila dramska skupina iz Standreža z veseloigro »Mrtvi ne plačujejo davkov«. Tudi naše občinstvo je z odobravanjem in pleskanjem sprejemalo duhovito podajanje mladih igralcev, ki so v tej igri pokazali res izredne zmožnosti. Zlasti glavni igralci so kar se da učinkovito podali svoje vloge; pozna se jim, da so že večji odra.

Vsem igralcem želimo, da bi se še naprej udeleževali s toliko vnemo in povesod želi obilo uspehov.

Se ena zlata poroka. Poleg zlato poroke zakoncev Juren s Poljan, o kateri posebej poročamo, je bila v soboto 19. februarja v doberdobski cerkvi še zlata poroka zakoncev Andreja Ferletič in Franciške Cotič, združena z mašo in petjem. Verni, skrbni in delavni »Uršatni« družini čestitamo ter voščimo zdravja in božjega blagoslova.

Pokopali smo v petek 18. februarja ob veliki udeležbi domačih in znancev Jožefa Peric, Pirčevega očeta iz gostilne. Samo tri dni je bil v goriški bolnišnici, pa je nenadoma umrl. Ženi, sinovom in hčerkam izrekamo sožalje, pokojniku pa želimo večni mir.

Širite »Katoliški glas«

Zlata poroka na Poljanah

25. februarja sta praznovala Roža in Franc Juren 50. obletnico svoje poroke. V cerkvi na Vrhu sv. Mihaela sta se Bogu zahvalila za skupno življenje in si obnovila zvestobo. Skupno sta prehodila pot, ki ni bila lahka, saj jima življenje ni prizanašalo s težavami ter bridkostmi. Z Vrha, kjer sta se oba rodila in spoznala, sta se preselila na Poljane. Preživela sta grozote prve svetovne vojne in v krščanskem duhu vzgojila osmero otrok, od katerih sta dva že umrla. A prišli so potem lepši časi, sonce je zasijalo in vse se je obrnilo na bolje.

Njuno življenje je bilo kot življenje tolikih drugih Slovencev, trdo življenje na kraški zemlji; v njem sta se vrstila solza in smeh, žalost in veselje. Bog, ki ju je toliko let spremljal skozi življenje v dvojje, naj ju še dolgo ohrani med svojimi otroki in vnuki ter jima podeli veliko zdravja in svoj blagoslov v pozni starosti.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 27. febr. do 4. marca 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 C. De Mattia: »Mali dušdar«. Mlad. zgodba. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Ve-ra in naš čas. 12.30 Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 14.45 »Klik-klak«. Radijska revija. 15.05 Lesjakov kvartet. 15.20 Brancati: »Rafaela«. Igra v treh dejanjih. 18.30 Miniaturni koncert. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 20.30 Sedem dni v svetu. 21.00 Ljudske pesmi.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavni orkestri. 19.00 Odvetnik za vsakogar. 19.45 Polifonski zbor RAI iz Rima. 21.00 J. Tavčar: »Sestaneke«.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 »Stanko Majcen«, pripr. V. Beličič. 19.20 Otroci pojó. 19.30 Nekoč je bilo... 19.45 Zbor »S. Kumar« iz Velikega Repna. 20.35 Bellini: »Gusar«, opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole (ponovitev). 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Glasbeni vrtljak. 19.30 P. R. Spiazzi: »Kristusov nauk v sodobnem svetu«. 19.45 Pesmi in plesi iz Latinske Amerike. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kulturni odmevi. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 19.10 F. Catalano: Zgodovina ital. pol. strank. 19.30 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 20.35 »Njun brat«, rad. drama.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 19.10 Liki iz naše preteklosti: »Pavel Klotič«. 19.40 Moški oktet »Planika« iz Gorice. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 A. Kuhelj: Svet leta 2000. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio. 16.10 Album operet. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Prosvetno društvo »F.B. Sedej« iz Steverjana. 19.45 Mladinski zbor iz Brežic. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Slov. balade: »Lepa Vida«.

ZA KMETOVALCE

Razkuženje zemlje

Ce smo lani opazili, da so se v zemlji zaredili razni škodljivci kot so strune, ličinke rjavega hrošča, bramor ali sovke, ki so objedali korenine in povzročili precejšnjo škodo, bo letos treba razkužiti zemljo. Nekateri vrtnarji razkužijo zemljo z vročo paro; seveda je v ta namen potrebna sterilizacijska naprava. Kdor nima te možnosti, naj se poslužuje kemičnih sredstev. V tem primeru lahko rabi GEOFOS. Zemljo je treba najprej skrbno prekopati in nato enakomerno posuti 300-400 gr Geofosa na 100 kv. m ter ga plitko ukopati. Ta dela je najlažje opraviti z motornim okopalnikom. Najboljši uspeh se doseže takrat, kadar posujemo sredstvo na zemljo, ki jo je malo prej zmočil dež. Razumljivo je, da mora biti zemlja prazna tj. brez rastlin. Ker je Geofos izdelan iz Parathiona, ki je zelo strupen, je pri uporabi potrebna običajna previdnost.

Na mladi setvi — posebno v vrtni — opazimo še drugo škodo: mlade rastlinice, ki so komaj vzkalile, začno veneti, plesniti in gniti; v gredi ostanejo večje ali manjše prazne lise. Pri odraslih rastlinah pa smo morda opazili, da so gnile korenine, vrati ali celo steblo. Vse te bolezni, ki jih povzročajo razni mikroorganizmi, prezimujejo v zemlji. Da se škoda ne bo ponovila, je treba zemljo razkužiti.

Med kemičnimi sredstvi lahko izberemo GEORT. Najprej moramo zemljo dobro preorati in zmrviti ter nato z zalivniki ali škropilnicami politi Geort, katerega rabi-mo 6-8 kg na 100 kv. m. Zatem je treba zemljo zalivati dva dni tako, da voda izpere Geort v globino ali pa pokrijemo zemljo s plastičnimi ponjavami. Tako zadržimo v zemlji dalj časa pline, ki se razvijajo iz Georta. Zemlja je uporabna za setev ali saditev šele po 20 dneh. Takrat ponovno prekopljemo zemljo in s tem prezračimo tako, da se razgubi ostanek škodljivih plinov.

Inž. Janko Košir

Odbojka. Kar smo toliko upali, se žal ni zgodilo. Tudi zadnja tekma prvega dela »Meddeželne Serije D« se je končala s porazom Olympije, ki je izgubila z 1:3 (13:15, 4:15, 15:6, 12:15). Vendar pa rezultati posameznih setov kažejo, da je bila tekma v nekaterih trenutkih zelo borbena. Razveseljivo je, da so »olympijci« pokazali, da znajo sedaj tudi reagirati, saj so osvojili tretji set po dveh izgubljenih in tudi v četrtem so že vodili. Pokazalo se je tudi, katera postava je tista, ki je najplodnostnejša in najuspešnejša. Po dolgem bolezenskem premoru je spet stopil na igrišče Marko Kranner. Sedaj bo prvenstvo počivalo en teden. Treba bo v teh štirinajstih dneh čim več trenirati in popraviti omenjene šibke strani. Igralci naj bi se tudi vadili v serviranju: izginiti bi moral servis od spodaj.

M. K.

OBVESTILA

NABIRKA za naša vzgojna zavoda Alojzijeve in Zavod sv. Družine bo na tretjo postno nedeljo 27. februarja kot je bilo do sedaj na običajno kvatno nedeljo. Gg. dušne pastirje prosimo, da nabirko označijo in priporočijo.

Romanje in izlet v Istro. Apostolstvo molitve v Gorici pripravlja za letošnji velikonočni ponedeljek (3. aprila) romanje v Marijino svetišče v Strunjan, združeno s spomladanskim izletom v Poreč, znano letoviško mesto ob istrski obali. Prijave sprejema do 15. marca uprava Katoliškega glasa, Riva Piazzutta 18.

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici bo v četrtek 2. marca ob 20. uri v mali dvorani Katoliškega doma. Udeležijo naj se ga vsi odborniki včlanjenih društev in organizacij; ostali člani vljudno vabljeni.

DAROVİ

Za Zavod sv. Družine: Antonija Hribernik 5.000; Anica Perat namesto cvetja na grob pok. Stefana Širok 5.000; Zinka Lapanja namesto cvetja na grob pok. Kar-mele Cink 5.000; Silva in Vida Kodermac 3.000; Ana Hrovat, Opčine, 5.000; družbenica iz Gorice 10.000; M. P. 4.000; S. K. 3.000; N. N. 10.000; Ančka Božič 10.000; L.L.G.M. v spomin na pok. Emilijo Prinčič 5.000; N. N., Rupa, 1.500; za novi zavod Hema Kristančič-Sirk 20.000 lir.

Za Katoliški dom: U. Z. 6.000; N. N. družbenica 5.000; N. N. družbenica 10.000; N. N. družbenica ob 10-letnici Katoliškega doma 50.000; N. N. 5.000; N. N. 1.500; N. N. 6.000; N. N. 4.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000 lir.

U. P. je daroval po 4.000 lir za lačne po svetu, za Katoliški dom, za Alojzijeve, za Zavod sv. Družine in v tiskovni sklad Katoliškega glasa.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina iz Ricmanj 5.000; družina Wittine, Trst, v spomin pok. dr. J. Ukmarja 3.000; družina Zuljan, Ricmanje 45 namesto cvetja na grob pok. Zorke Lupidi 1.000 lir.

Za slovenske misijonarje v Indiji: B. D., Ohrid, 6.000 lir.

Za tiskovni sklad »Katol. glasa«. I. Z., Opčine, 1.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Na pobudo Slovenskega gledališča v Trstu v sodelovanju z Zvezo slov. kat. prosvete iz Gorice in Slovensko prosv. zvezo - Gorica ter z ustanovo EMAC bo gostovalo v Katoliškem domu Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s komedijo Branislava Nušića v treh dejanjih

POKOJNIK

Igro bodo predvajali dvakrat:
— v nedeljo 27. februarja ob 16. uri za abonma red B okoliški;
— v ponedeljek 28. februarja ob 20.30 za abonma red A - mestni.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo